

รายวิชาศิลปะ

รหัสวิชา ศ๑๓๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง การแสดงนาฏศิลป์ไทย

ครูผู้สอน ครูจิราภรณ์

ครูจันทิมา

พยัพพฤกษ์

อนุกุล

เรื่อง

การแสดงนาฏศิลป์ไทย

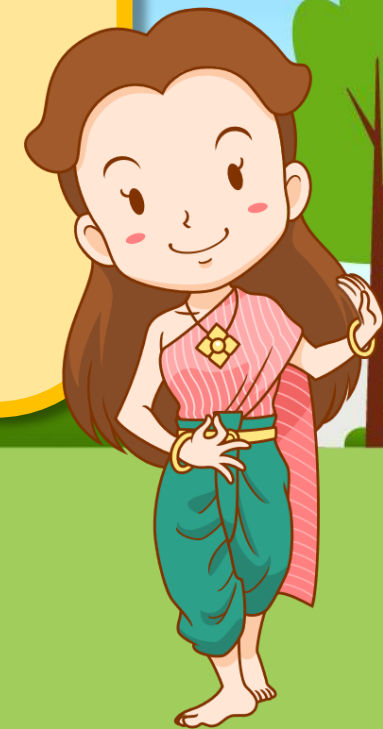

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกประเภทและลักษณะของการแสดงนาฏศิลป์ได้
๒. จำแนกประเภทของการแสดงนาฏศิลป์ไทยได้
๓. ตระหนักและเห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทย

ทบทวนความรู้

ภาษาท่า

เพลงภาษาท่าและนาฏยศัพท์น่ารู้

ท่ารำประจำชาติไทย
สืบทอดกันมาช้านาน (ซ้ำ)
จีบหงายย้ายไปจีบคว่ำ
วงกลางวงบนรำไป (ซ้ำ)

สวยวิไลชาติใดจะปาน
โลกกล่าวขานถึงนาฏศิลป์ไทย
ตั้งวงลงตำล่อแก้วแววไว
ดูวิไลวิลาศงามตา (ซ้ำ)

สื่อเสียงนี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

สื่อการสอนนาฏยศัพท์น่ารู้

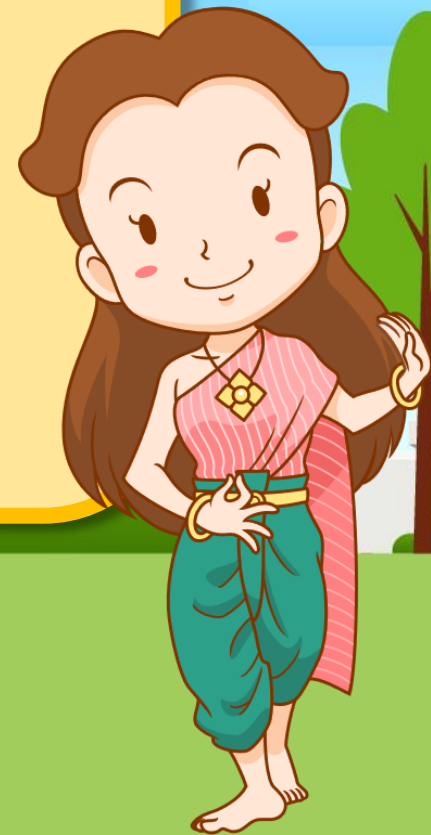
ซึ่งผู้จัดทำได้นำเพลงมาจากการศึกษาในห้องเรียนวิชาเอกนาฏศิลป์
สอนโดย ดร.นนทลี รัตนพันธุ์ ท่านได้นำเทคนิคการสอนต่าง ๆ มาแนะนำ
ผู้จัดทำจึงได้นำมาดัดแปลงเพื่อประกอบการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่องนาฏยศัพท์
โดยได้รับคำแนะนำจาก ดร.หฤทัย นัยโมกข์ อาจารย์นิเทศก์

เผยแพร่โดย : Kru Pang

เผยแพร่วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๓

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=๔QleuZJKaol>

การแสดง
นาฏศิลป์ไทย

ความสำคัญของนาฏศิลป์ไทย

- ๑) แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ และถือว่าเป็นมรดกที่สำคัญของชาติ ที่ควรแก่การอนุรักษ์ และสืบทอดต่อไป
- ๒) เป็นแหล่งรวมของศิลปะแขนงต่าง ๆ เช่น การประพันธ์วรรณคดีต่าง ๆ สถาปัตยกรรม ประติมากรรม จิตรกรรม ดุริยางคศิลป์ เป็นต้น
- ๓) ช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของผู้แสดง ให้ผู้แสดงมีความกล้าแสดงออก และมีความมั่นใจมากยิ่งขึ้น
- ๔) ทำให้เกิดความสามัคคี เพราะผู้แสดงต้องร่วมกันแสดงท่ารำทางนาฏศิลป์ เพื่อให้การแสดงนาฏศิลป์นั้นออกมาเรียบร้อยและงดงาม

การแสดงนาฏศิลป์ไทย

หมายถึง ศิลปะการแสดงประกอบดนตรี เช่น ฟ็อน รำ
ระบำ โขน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ความเชื่อ
นิสัยใจคอของคนในท้องถิ่นนั้น ๆ หรือเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น
ด้วยความประณีตงดงาม เพื่อให้ความบันเทิง อันน้อมน้าวอารมณ์
และความรู้สึกของผู้ชมให้คล้อยตามโดยอาศัยการบรรเลงดนตรี
และการขับร้องเข้าร่วมด้วย

ระบำ

ระบำ

เป็นการแสดงนาฏศิลป์ไทยที่มีผู้แสดงตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป
เน้นความพร้อมเพรียงของท่ารำ การแปรแถว และดนตรี
ที่ไพเราะ ไม่แสดงเป็นเรื่องราว อาจมีบทร้องหรือไม่มีก็ได้
สามารถแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ ระบำมาตรฐาน และ
ระบำเบ็ดเตล็ด

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

" ระบายกฤดาภินิหาร "

เผยแพร่โดย : โรงละครแห่งชาติภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จังหวัดนครราชสีมา

เผยแพร่วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=F๕๔DgYHtL๒๐>

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

" ระบายกรับ "

การแสดงศิลปนิพนธ์ รุ่นที่ ๒๐ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

เผยแพร่โดย : จตุพร ภัคดี

เผยแพร่วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=F๕๔DgYHtL๒๐>

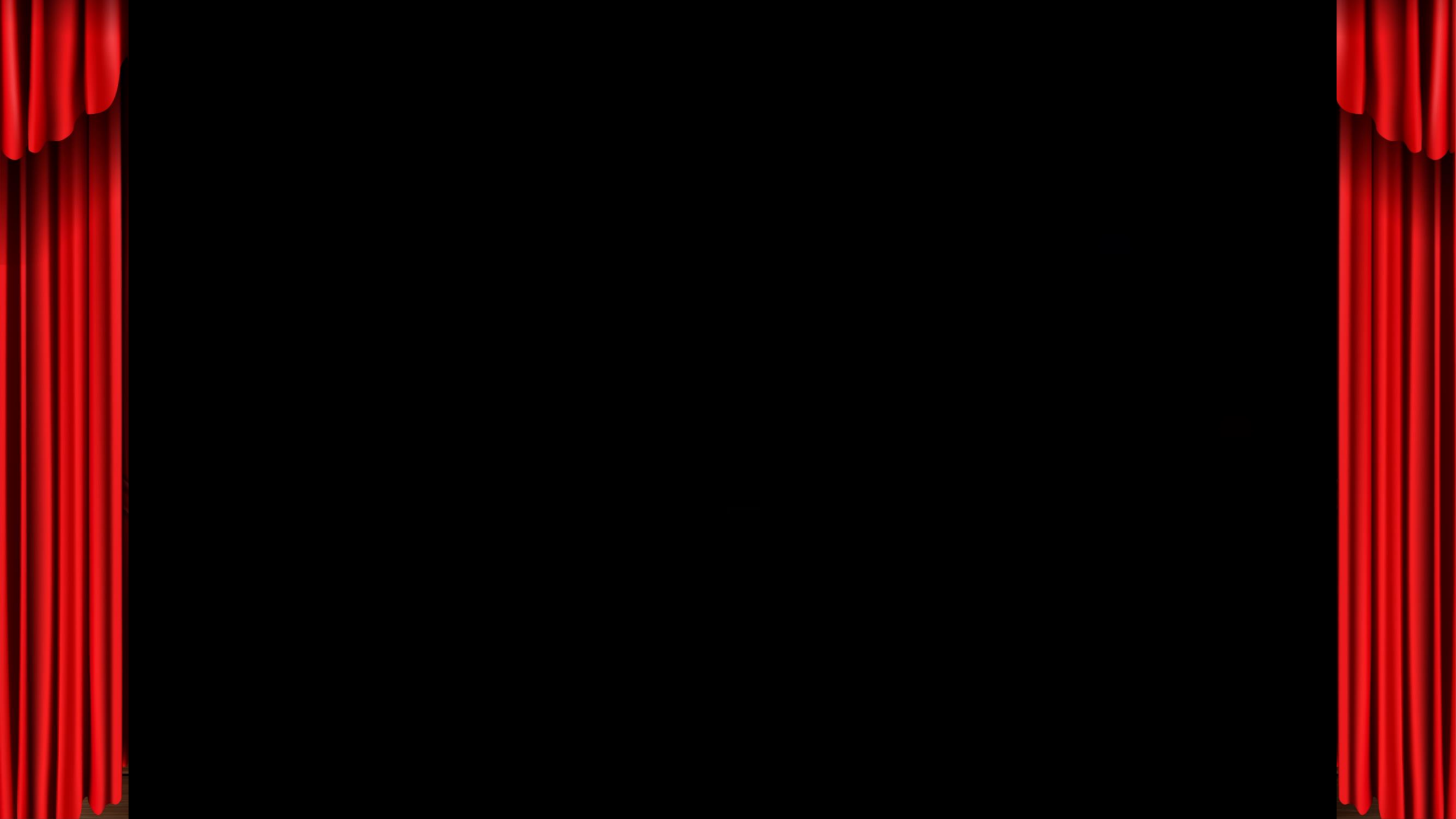
မာ

รำ

ศิลปะแห่งการรำที่มีผู้แสดง ตั้งแต่ ๑ - ๒ คน เช่น การรำเดี่ยว การรำคู่ การรำอาวุธ เป็นต้น มีลักษณะการแต่งกายตามรูปแบบของการแสดงนั้น ๆ อาจมีบทขับร้องประกอบการรำเข้ากับทำนองเพลงหรือดนตรี และอาจมีบทเฉพาะสำหรับผู้แสดงนั้น ๆ เช่น รำเพลงช้า เพลงเร็ว รำแม่บท รำเมขลา - รามสูร ฉุยฉายต่าง ๆ เป็นต้น

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

ดูฉายพราหมณ์

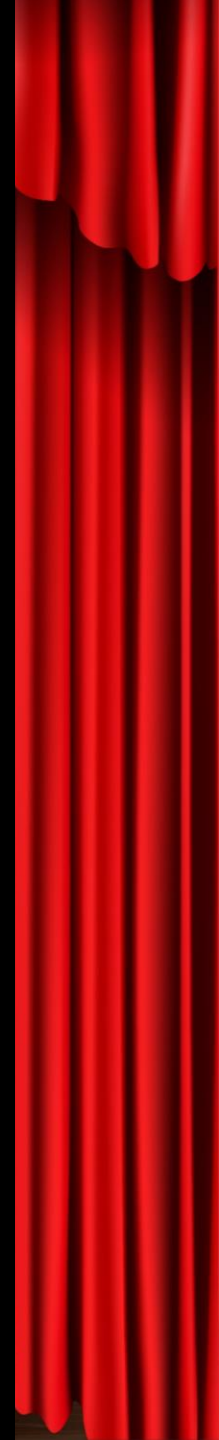
เผยแพร่โดย : โรงละครแห่งชาติภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จังหวัดนครราชสีมา

เผยแพร่วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ที่มา :

https://www.youtube.com/watch?v=Hmok๑O๐Rl_๔

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

การต่อสู้ด้วยพลอง - ไม้สั้น

เผยแพร่โดย : โรงละครแห่งชาติภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
จังหวัดนครราชสีมา

เผยแพร่วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ที่มา :

<https://www.youtube.com/watch?v=๒๔gJrypxOYs>

โขน

โขน

เป็นการแสดงนาฏศิลป์ชั้นสูงของไทยที่มีเอกลักษณ์ ผู้แสดงจะต้องสวม หน้ากากที่เรียกว่า หัวโขน และใช้ลีลาท่าทางการแสดงด้วยการเดินไปตาม บทพากย์ - เจาของคู่พากย์และตามทำนองเพลงหน้าพาทย์ที่บรรเลง ด้วยวงปี่พาทย์ เรื่องที่นิยมนำมาแสดง คือ **เรื่องรามเกียรติ์** แต่งกาย เลียนแบบเครื่องทรงของพระมหากษัตริย์ที่เป็นเครื่องต้น เรียกว่า การแต่งกายแบบ **“ยี่นเครื่อง”** มีจารีตขั้นตอนการแสดงที่เป็นแบบแผน

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

การแสดงโขนเรื่องรามเกียรติ์ ตอนขุนยักษ์ผู้รักดี

เผยแพร่โดย : โรงละครแห่งชาติภาคตะวันตก จังหวัดสุพรรณบุรี

เผยแพร่วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ที่มา : [https://www.youtube.com/watch?v=s๓๒-h-](https://www.youtube.com/watch?v=s๓๒-h-๕Z๐๑W)

๕Z๐๑W

ละคร

ละคร

เป็นศิลปะการรำที่เล่นเป็นเรื่องราว มีพัฒนาการมาจากการเล่านิทาน ละครมีเอกลักษณ์ในการแสดงและการดำเนินเรื่องด้วยกระบวนการลีลาท่ารำ เข้าบทร้องทำนองเพลงและเพลงหน้าพาทย์ที่บรรเลงด้วยวงปี่พาทย์ มีแบบแผนการเล่นที่เป็นทั้งของชาวบ้านและของหลวงที่เรียกว่า ละครโนราชาตรี ละครนอก ละครใน เรื่องที่นิยมนำมาแสดงคือ พระสุธน สังข์ทอง คาวี อิเหนา อุณรุท นอกจากนี้ยังมีละครที่ปรับปรุงขึ้นใหม่อีกหลายชนิด นิยมเล่นในงานพิธีสำคัญและงานพระราชพิธีของพระมหากษัตริย์

มหาวิทยาลัยศิลปวัฒนธรรม
“บัณฑิตพัฒนศิลป์สามัคคีทำดี”

เวทีการแสดงพื้นบ้านวิถีไทย ๔ ภาค

๒๖ - ๒๗ มกราคม ๒๕๖๒

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

ละครนอก เรื่อง แก้วหน้าม้า ตอนถวายเป็นลูก

เผยแพร่โดย : จตุพร ภัคดี

เผยแพร่วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๒

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=PklinWdxDHc>

นาฏศิลป์พื้นเมือง

นาฏศิลป์พื้นเมือง

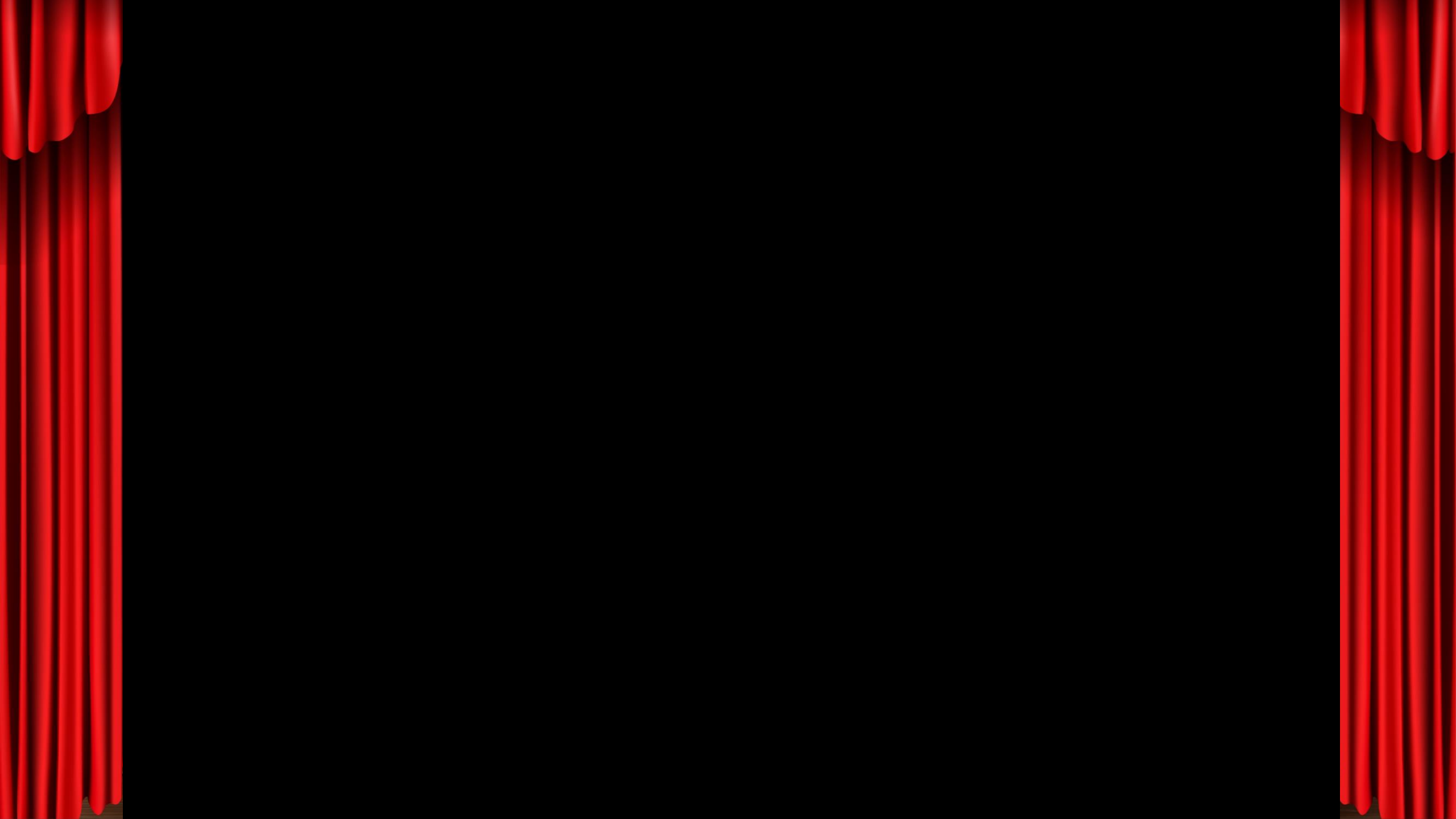
เป็นการแสดงที่แสดงออกถึงการสืบทอดทางศิลปะและวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่นที่สืบทอดกันมา การแสดงจะออกมาในรูปแบบใดนั้นขึ้นอยู่กับสภาพ

ทางภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อม และอาชีพ ตลอดจนนิสัยของประชาชน

ในท้องถิ่น จึงทำให้การแสดงพื้นเมือง มีลีลาท่าทางที่แตกต่างกันออกไป แต่ก็มีจุดมุ่งหมายอย่างเดียวกัน คือ เพื่อความสนุกสนานรื่นเริงและพักผ่อน

หย่อนใจ การแสดงพื้นเมืองได้แบ่งออกเป็น ๔ ภาค คือ

ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคอีสาน และภาคใต้

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

เพื่อนสาวไหม

เผยแพร่โดย : โรงละครแห่งชาติภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จังหวัดนครราชสีมา

เผยแพร่วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=๔QleuZJKaol>

กิจกรรมของปลายทางในวันนี้

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

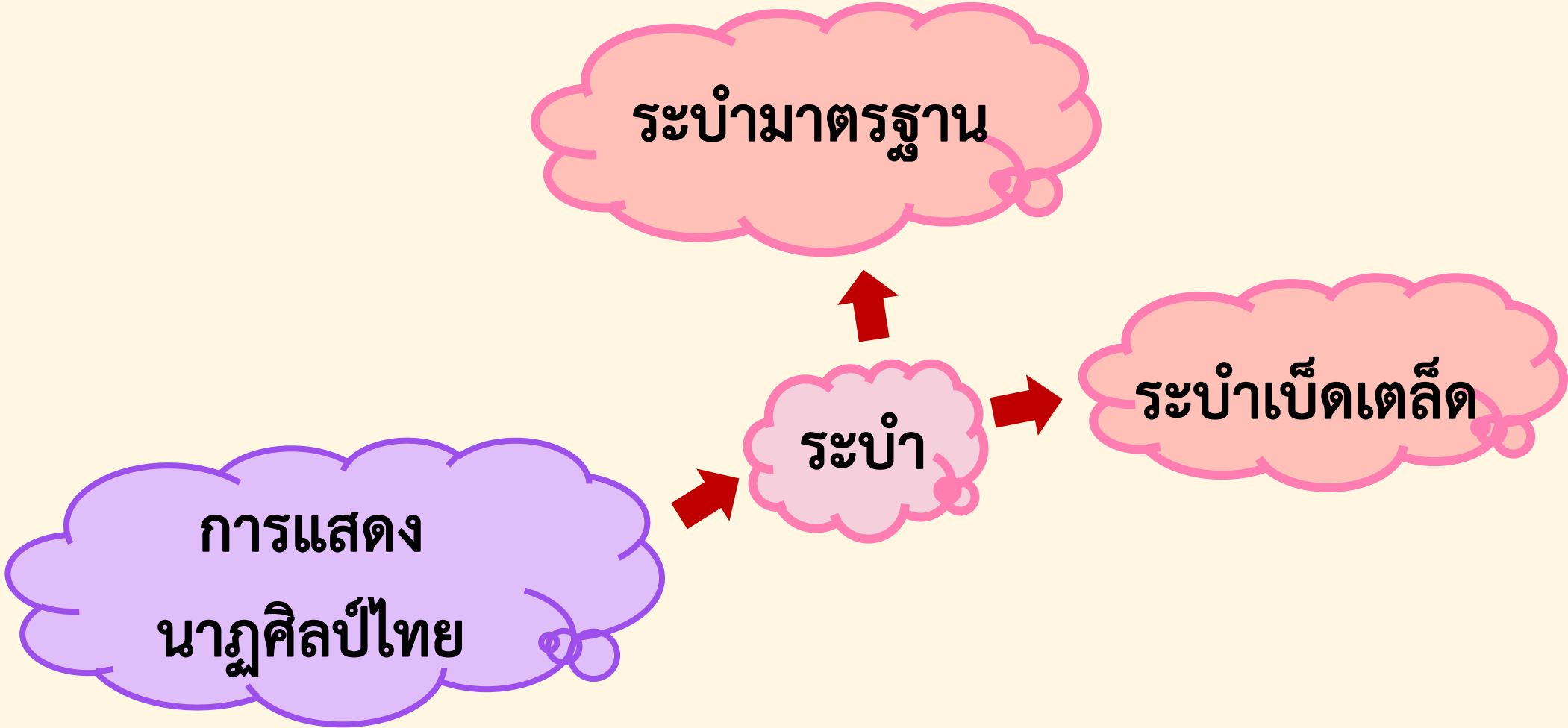
ให้นักเรียนทำแผนผังความคิด
เรื่อง การแสดงนาฏศิลป์ไทย
และบอกความสำคัญของนาฏศิลป์ไทย ๑ ข้อ
ลงในสมุดพร้อมกับตกแต่งระบายสีให้สวยงาม

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

ให้คุณครูดูแลการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน
และตรวจสอบความถูกต้องของชิ้นงาน

ตัวอย่าง

สรุปบทเรียน

นาฏศิลป์
พื้นเมือง

ระบำ

รำ

การแสดงนาฏศิลป์ไทย

โขน

ละคร

บทเรียนครั้งต่อไป

นาฏศิลป์พื้นเมือง

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

